

РЕШЕНИЕ

№ 5462

гр. София, 26.10.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ВЪЗЗ. IV-Е СЪСТАВ, в публично заседание на дванадесети октомври през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Рени Коджабашева

Членове: Мария Г. Шейтанова
Воденичарова
Цветина Костадинова

при участието на секретаря Капка Н. Лозева
като разглежда докладваното от Рени Коджабашева Въззивно гражданско дело
№ 20221100505422 по описа за 2022 година

Производството е по реда на чл.258 и сл. ГПК.

С Решение от 17.03.2022 г., постановено по гр.д.№ 43183/ 2021 г. на Софийски районен съд, ГО, 120 състав, по предявен от И. А. И. /ЕГН *****/ установителен иск по чл.124, ал.1 вр. чл.439, ал.1 ГПК е признато за установено, че И. А. И. /ЕГН *****/ не дължи на С.О. /БУЛСТАТ ****/ сумата 200 лева, представляваща задължение по влязло в законна сила Наказателно постановление № 315559/ 2017 г. на Зам.- кмет на СО и образувано изпълнително дело № 20208380405185 по описа на ЧСИ М.Б. с рег.№ 838 на КЧСИ. На основание чл.78, ал.1 ГПК ответникът С.О. е осъден да заплати на ищеца И. И. сумата 500 лв.- разноски по делото, както и да заплати по сметка на СРС сумата 50 лева- за държавна такса, на основание чл.78, ал.6 вр. чл.83, ал.2 ГПК.

Постъпила е **въззивна жалба** от С.О. /ответник по делото/, в която са изложени оплаквания за неправилност и необоснованост на постановеното от СРС решение, с искане да бъде постановена отмяната му и да бъде постановено решение за отхвърляне на иска, с присъждане на разноски по делото.

Въззиваемата страна И. А. И. /ищец по делото/ не изразява становище по повод въззивната жалба на ответника.

Предявен е отрицателен установителен иск по чл.124, ал.1 вр. чл.439 ГПК.

Софийски градски съд, като обсъди събраните по делото доказателства, становищата и доводите на страните, съгласно разпоредбата на чл.235, ал.2 ГПК, намира **от фактическа и правна страна** следното:

Жалбата, с която е сезиран настоящият съд, е подадена в срока по чл.259, ал.1 ГПК и е процесуално допустима, а разгледана по същество е **неоснователна**.

Съгласно чл.269 ГПК въззивният съд се произнася служебно по валидността на решението, а по допустимостта- в обжалваната му част, като по останалите въпроси е ограничен от посоченото в жалбата.

Атакуваното първоинстанционно решение е валидно и допустимо.

Настоящата въззивна инстанция намира постановеното от СРС решение и за правилно, като споделя изложените в мотивите му съображения, обосноваващи окончателен извод за уважаване на предявения от И. И. отрицателен установителен иск по чл.124, ал.1 вр. чл.439 ГПК като основателен и доказан **/чл.272 ГПК/**.

С отрицателния установителен иск по чл.124, ал.1 вр. чл.439 ГПК се цели установяване несъществуването на изпълняемо право, като при уважаването му по правило изпълнителният процес следва да бъде прекратен.

При отрицателния установителен иск нуждата от защита се поражда при неоснователно претендирано от другата страна право, което ищецът по този иск отрича и то пречатства упражняването на неговите права. Преценката за правния интерес от предявяването на иска е конкретна и се определя от твърденията на ищеца в исковата молба. Същевременно правният интерес от търсената искова защита следва да е налице и към момента на приключване на устните състезания по делото, като настъпването на факти и обстоятелства, имащи значение за извършването на тази преценка, следва да бъде съобразено от съда- съгласно чл.235, ал.3 ГПК.

Ищецът, предявил отрицателния установителен иск, е този, в чиято тежест е да докаже своите възражения срещу вземането под формата на основания за недължимост на твърдяното от ответника вземане, а ответникът следва да докаже факта, от който вземането му произтича.

В случая ищецът И. И. обосновава интереса си от предявения отрицателен установителен иск с твърдения, че претендираното от ответника С.О. вземане за глоба, по отношение на което е издадено наказателно постановление по ЗАНН, влязло в сила на 5.04.2018 г., и въз основа на което е образувано изпълнително производство на 24.09.2020 г., е недължимо, поради погасяването му по давност.

Съгласно разпоредбата на чл.162, ал.2, т.7 ДОПК вземането за глоба по издадено от общинските власти влязло в сила наказателно постановление е публично общинско вземане. В нормата чл.171, ал.1 ДОПК е предвидено, че публичните задължения се погасяват с изтичане на петгодишен давностен срок, който започва да тече от 1 януари

на годината, следваща тази, през която е следвало да се плати публичното задължение, освен ако в закон е предвиден по- кратък срок.

Наложената с наказателно постановление "глоба", освен публично вземане по смисъла на чл.162, ал.2, т.7 ДОПК, е и вид административно наказание, предвидено в чл.13, б."б" ЗАНН. Давността за изпълнение на административно наказание, наричана още „изпълнителска“ давност, е изтичане на установен от закона срок от време, в който надлежният орган на публичното право проявява пасивност по отношение правомощието си да приложи административно- наказателна репресия спрямо извършителя на административното нарушение. Видовете „изпълнителска“ давност са обикновена и абсолютна. Обикновената „изпълнителска“ давност е установена в нормата на чл.82, ал.1, б.,„а“ ЗАНН, която предвижда, че административното наказание не се изпълнява, ако са изтекли две години, когато наложеното наказание е глоба, а съгласно ал.2 на същата разпоредба, давността започва да тече от влизане в сила на акта, с който е наложено наказанието, и се прекъсва с всяко действие на надлежните органи, предприето спрямо наказания за изпълнение на наказанието. След завършване на действието, с което е прекъсната давността, започва да тече нова давност. Абсолютната „изпълнителска“ давност е регламентирана в нормата на чл.82, ал.3 ЗАНН, според която, независимо от спирането или прекъсването на давността, административното наказание не се изпълнява, ако е изтекъл срок, който надвишава с една втора срока по ал.1. Разпоредбата на чл.82, ал.4 ЗАНН изключва приложението на предходната алинея по отношение на глобата, когато за събирането ѝ в срока по ал.1 е образувано изпълнително производство.

Според дадените в мотивите на Тълкувателно решение № 2/ 12.04. 2017 г. по тълк. дело № 3/ 2016 г. на ВАС, Общо събрание на Първа и Втора колегии, тълкувателни разяснения, когато се разглежда правната природа на "глобата", превес следва да има нейният характер на административно наказание, а не характерът на публично вземане, което обуславя и неприложимост на общия давностен срок по чл.171, ал.1 ДОПК по отношение на това вземане. Поради това и дължимостта на сумите- предмет на публични вземания, произтичащи от наложени по реда на ЗАНН административни наказания, в това число и "глоби", следва да се преценява съобразно специалните норми, предвидени в този закон.

По делото не е спорно, а се и установява от събраните доказателства, че срещу ищеца И. А. И. е издадено Наказателно постановление № 315559/ 28.07.2017 г. от Зам.- Кмет на СО, с което му е наложено административно наказание „глоба“ в размер на 200 лева- за извършено нарушение по чл.18, т.1 и чл.35, т.1 вр. чл.34, ал.3 НРУПОГТТСО. Според направеното върху акта отбелязване наказателното постановление е връчено на ищеца на 27.03.2018 г. и е влязло в сила на 5.04.2018 г.

Въз основа на влязлото в сила наказателно постановление и възлагателно писмо

на СО за събиране на публични вземания от 24.09.2020 г. /с възложени на ЧСИ правомощия по чл.18 ЗЧСИ/, на същата дата- 24.09.2020 г. при ЧСИ М. Б.- с рег.№ 838 на КЧСИ е образувано изпълнително дело № 20208380405185, по което са извършени следните действия от естество да прекъснат погасителната давност относно събираемото вземане- налагане на заповед върху трудово възнаграждение от 28.09.2020 г.; заповед върху банкови сметки в „Централна кооперативна банка“ АД /за сумата 346.50 лв./, датиращ от 30.09.2020 г.; заповед върху трудово възнаграждение на ищеца, получавано от „Аладин 1202“ ООД, датиращ от 16.12.2020 г. ПДИ е връчена на ищеца на 21.06.2021 г.

По изпълнителното дело липсват данни за събрани от длъжника суми, както и такива да са били преведени на вискателя СО.

В хода на производството от страна на СО не са направени твърдения, нито са ангажирани доказателства за предприемането на действия по изпълнение на наложеното спрямо ищеца административно наказание "глоба" преди 5.04.2020 г., поради което и правилото на чл.82, ал.4 ЗАНН не намира приложение.

Следователно изпълнителното производство е образувано след изтичане на визираната в чл.82, ал.1, б.,а“ ЗАНН 2- годишна давност за принудително събиране на вземането, изтекла на 5.04.2020 г. /считано от датата на влизане в сила на наказателното постановление- 5.04.2018 г., съгл. чл.82, ал.2 ЗАНН/. По делото не се твърди от ответника, нито се доказва през двугодишния период от влизане в сила на наказателното постановление да са били предприети действия, които по естеството си да са довели до прекъсване или спиране на посочения давностен срок. Налага се извод, че изпълнителното дело при ЧСИ М. Б. е било образувано за неподлежащо на принудително изпълнение вземане, поради което и към датата на депозиране на исковата молба правото на кредитора за принудително удовлетворяване на процесната глоба е било погасено.

При тези съображения отрицателният установителен иск на И. И. за признаване недължимостта на процесната сума- поради изтичане на погасителната давност на вземането за глоба по ЗАНН, е основателен и правилно е уважен.

Ирелевантни са доводите на жалбоподателя относно обществения интерес по събиране на глобите по влезли в сила наказателни постановления и предотвратяването на такива нарушения.

При тези съображения, поради съвпадане изводите на двете съдебни инстанции по съществото на спора и неоснователност на релевираните в жалбата на ответника доводи, обжалваното решение, което е правилно, следва да бъде потвърдено.

При този изход на спора право на разноси съобразно чл.273 вр. чл.78, ал.3 ГПК има въззиваемата страна, но искане за присъждането на разноси от същата не е заявено, поради което и такива с настоящото решение не следва да й бъдат присъдени.

Водим от горното, **СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД**

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА Решение от 17.03.2022 г., постановено по гр. дело № 43183/2021 г. на Софийски районен съд, ГО, 120 състав.

Решението не подлежи на касационно обжалване- съгласно чл.280, ал.3 ГПК.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____